Poštnina plačana v gotovini.

Leto IX., št. 263 a

Ljubljana, sreda 12. novembra 1930

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5 — Telefon št. 3122. 3123, 3124. 3125. 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul — Tel 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št 13 — Telefon št 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št 2 — Telefon št 190.
Računi pri pošt ček zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praha číslo 78.180: Wien št 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5 Telefon št 3122, 3123. 3124. 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13 Telefon št 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul 3 Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

Poostritev krize v Avstriji?

Vaugoin ne namerava odstopiti — Njegov načrt za ponovni razpust parlamenta in nadaljevanje protimarksistične borbe

Dunaj, 11. nov. d. Izid volitev je sprva izzval v krščanskosocialnih krogih silno konsternacijo. Seipel in Vaugoin sta mnogo izgubila na avtoriteti. Oba skušata sedaj situacijo popraviti. Včeraj in danes so se vršila med krščansko socialnimi voditelji dolgotrajna posvetovanja o nadaljnji taktiki stranke. V dobro informiranih krogih se govori, da **vlada Vaugoin-Seipel nikakor ne misli položiti orožja.** Ker je vlada pri volitvah ostala v manjšini, bi morala demisionirati. **Tega ne bo storila, ker računa s tem, da je vsako paktiranje Schobrovega bloka s socialnimi demokrati nemogoče.** Na drugi strani se zdi zaenkrat za izključeno, da bi Schober bil pripravljen stopiti v vlado pod Vaugoinovim vodstvom. Na teh predpostavkah je zgrajen Vaugoinov načrt. **Njegova vlada, iz katere tudi heimwehrovska ministra ne mislita izstopiti, naj bi po nemškem receptu ostala kot manjšinska vlada na krmilu,** zanašajoč se na to, da jo Schobrovci, med katerimi so ostro protisocialistični elementi jako močni, ne bodo strmoglavili. Schobra samega naj bi se držalo v previdni rezervi z obljubo, da bo od meščanskih strank postavljen za predsedniškega kandidata pri volitvah predsednika republike, ki se vršijo marca prihodnjega leta.

Ako bi se ideje manjšinskega kabineta ne dalo izvesti vsled odpora Schobrovega bloka, potem je **Vaugoin odločen parlament ponovno razpustiti.** Zatrjuje se, da je za to idejo **pridobil tudi predsednika republike Miklasa.** V tem slučaju bi se torej parlament 9. decembra sploh ne sestal temveč bi bil ta dan razpuščen in bi nove volitve bile razpisane za mesec marc. **Medtem bi vlada nadaljevala ostro protisocialistično politiko, razorožila in razpustila vse socialistične obrambne organizacije in skušala reorganizirati Heimwehr, tako da bi mogla računati na večino pri novih volitvah.**

Taki projekti gotovo obstojijo. Koliko se bodo pokazali izvršljivi, je še vprašanje, ker je nesporno, da v krščansko-socialni stranki nikakor ni vse zadovoljno z Vaugoinovimi metodami in ker se zlasti gospodar. krogi bojijo, da bi se iz nadaljevanja politične krize mogle razviti jako kritične gospodarske razmere.

Solnograd, 11. nov. d. Včeraj se je vršila razdelitev preostankov mandatov od posameznih volilnih list za Gornjo Avstrijo, Solnograško, Tirolsko in Predarlsko. Na podlagi teh preostankov, so bili izvoljeni še štirje krščanski socialci, trije socialisti in Heimwehrovci in sicer Wermer, ter ministra Starhemberg in Huebert. Od narodno gospodarskega bloka pa poslanca Prodinger in Poppa.

Ravno tako so se vršile razdelitve poslanskih mest na volilne preostanke v Gradiščanski, Štajerski in Koroški. Krščanski socialisti so dobili tri mandate, narodno gospodarski blok 2, Heimwehrovci 2 in socialisti 1.

Nova štajerska deželna vlada

Gradec, 11. nov. d. Na podlagi številk poslanskih mest novo izvoljenega štajerskega deželnega zbora, bo sestavljena nova štajerska deželna vlada iz treh krščanskih socialcev, treh socialistov, 1 zastopnika narodno gospodarskega bloka in 1 Heimwehrovca.

Dr. Steidle bo demisijoniral

Inomost, 11. nov. d. Včeraj so se razširile med heimwehrovskimi krogi vesti o demisiji dr. Steidla vvodstvu Heimwehra, to pa zaradi tega, ker je doživel ta pri nedeljskih volitvah popoln poraz. aZnimivo je, da je večina tirolskih Heimwehrovcev zadovoljna s tem, da bi Steidle podal ostavko.

Priprave za največji proces v zgodovini

V Moskvi so objavili obtožnico proti 1800 članom industrijske stranke — Obtoženi so veleizdaje

Moskva, 11. novembra. s. Obtožnica ki je naperjena proti kontrarevolucijonarni organizaciji industrijske stranke in ki jo je podpisal državni pravdnik Krilenko obtožuje obtožence med drugim, da so pristopili k škodljivim organizacijam. Te so imele za cilj z raznimi sredstvi kar najbolj oškodovati gospodarsko obnovo sovjetske unije in na ta način spodkopati tla sovjetske vlade in olajšati uspostavitev oblasti buržuazije. Obtoženi so stopili v zveze z organizacijo onstran meja, ki je obstojala iz v inozemstvo pobeglih sovražnikov Rusije, bivših lastnikov nacionaliziranih obratov, ki so v inozemstvu osnovali tako zvani trgovski in industrijski komite.

Obenem so obtoženi potom tega trgovinskega in industrijskega komiteja stopili v zločinske zveze z vladnimi krogi Francije, ki so pripravljali vojno proti Rusiji. Z bivšim francoskim ministrskim predsednikom Poincaréjem, in zunanjim ministrom Briandom ter po navodilih teh državnikov s častniki francoskega generalnega štaba izdelovali načrt za napad proti sovjetski Uniji. Vse to pomeni akt neposrednega izdajstva države.

Moskva, 11. novembra. g. Proces, ki ga pripravljajo boljševiški mogotci proti specialistom, ki so v Rusiji izvrševali sabotažne akte, bo najbrže največji proces v kriminalni zgodovini sveta Obtoženih je približno 1800 oseb, ki so večinoma že v zaporih. Obtožnica obsega približno 30.000 besed, v njej se omenja kot pomagač protirevolucionarjev tudi lord Churchill. Obtožnica tudi zatrjuje, da se je nameravala proglasiti Ukrajina kot »meddržava« pod skupno francosko-poljsko upravo, vendar kot samostojna država. Na čelu protirevolucionarnega komieteja je stal francoski general Jeane. Dalje so bili v tem komiteju zastopniki francoske, poljske in rumunske generalitete.

Poraz bolgarske vlade pri okrožnih volitvah

Stranke vladne koalicije so dobile 44 odst. manj glasov kot pri zadnjih volitvah — Napredovanje ekstremnih strank

Sofija, 11. novembra, d Pri okrožnih volitvah, ki so se vršile po vsej Bolgariji, je doživela vlada znatno oslabljenje svojih pozicij Po vladnem komunikeju je bilo oddanih pri teh volitvah za vladni blok »Demokratskega zgovora« 44 odst. manj glasov, kakor pri zadnjih volitvah. Zaradi tega pa so znatno narasli glasovi opozicionalnih strank.

Vladne stranke so utrpele posebno občutne izgube v mestih. **Posebno velik je bil padec vladnih glasov v Sofiji, kjer je imel pri poslednjih volitvah »Demokratski zgovor« še 46.000 glasov, sedaj pa jih je dobil samo 9000.** Zanimiv je porast glasov desničarskih in levičarskih radikalov, to je komunistov in pa skrajnih desničarjev v narodno liberalni radoslavovski stranki. Vladni listi pripisujejo nazadovanje vladnih glasov predvsem splošni gospodarski krizi, ki tare bolgarsko ljudstvo. Nekateri od njih tudi napadajo vlado ter ji očitajo, da posveča premalo pozornosti gospodarskmi vprašanjem. Vsi so pa složni v tem, da zahtevajo od vlade, naj v zadnjem hipu posveti večjo pozornost gospodarskemu vprašanju, ker sicer lahko doživi pri prihodnjih pomladanskih volitvah v sobranje hud poraz.

Reorganizacija angleške industrije

London, 11. nov. AA. Ministrski predsednik Macdonald je ponovno proučil stanje reorganizacije angleške industrije. Da se ojači vladno sodelovanje pri reorganizaciji produkcije in prodaje industrijskih izdelkov, je bil imenovan za glavnega svetovalca v industrijskih zadevah pri ministrstvu dela sir Horace Wilson. Njegov urad bo sodeloval s trgovinskim ministrstvom.

Balkanska tiskovna federacija

Bukarešta, 11. novembra AA. Po atenskih sklepih sestanka odbora za balkanski tisk se vrši prva konferenca v Sofiji, da sklepa o pravilih udruženja. Nato bo sledila v Bukarešti vrsta konferenc o balkanski federaciji tiska, o posameznih tehničnih vprašanjih.

Demisija belgijske vlade

Bruselj, 11. nov. s. Kabinet je demisijoniral, ker so liberalni člani izstopili iz njega. Demisijo liberalnh vladnih članov je izzvalo dejstvo, da je udruženje liberalne stranke s svojim sklepom glede prepovedi komulacije profesorjev Gentu desavriralo ministra za znanost in umetnost ter ostale liberalne ministre.

»Do X« bo letel preko Atlantika

London, 11. novembra AA. Po prihodu letala »Do X« v Anglijo je inž. Dornier izjavil, da bo nemško veleletalo skušalo v kratkem preleteti Atlantski ocean.

Izobčen duhovnik

Rim, 11. novembra AA. Kongregacija »Sacrum officium« je ekskomunicirala francoskega duhovnika Josipa Turneja v Rennesu, ker je objavil modernistične in razkolniške spise.

VELIČASTNA MANIFESTACIJA HVALEŽNOSTI JUGOSLAVIJE FRANCIJI

V navzočnosti kraljevske rodbine, vlade, francoskega odposlanstva in ob udeležbi ogromne množice naroda je bil včeraj v Beogradu odkrit spomenik hvaležnosti Franciji

Beograd, 11. novembra. p. Jugoslovenska prestolnica je včeraj in danes v znamenju pomembnih svečanosti. V imenu vsega jugoslovenskega naroda manifestira hvaležnost Jugoslavije Franciji za nesebično podporo, ki jo je prožil veliki in plemeniti francoski narod nam v najtežjih urah naše nedavne zgodovine, v svetovni vojni, kakor poznejše vse do danes, pri učvrstitvi v herojski neenaki borbi in s tolikimi žrtvami pridobljene svobode. Beograd je kot prestolnica Jugoslavije tolmačil to hvaležnost vsega naroda s tem, da je postavil na najvidnejšem mestu na Kalemegdanu »spomenik hvaležnosti«, ki naj pozne rodove in pokolenja opozarja na težke preizkušnje, ki jih je v najtežjih časih prestalo v skupni borbi prekaljeno prijateljstvo med jugoslovenskim in francoskim narodom. Spontano in navdušeno je Beograd tudi pri tej priliki manifestiral nepokolebljivo vernost vsega naroda do Francije, s katero hoče tudi v bodoče stati budno na straži, da čuva mir in zasigura trajne uspehe prestanega skupnega trpljenja na bojnih poljanah.

Poleg odličnih gostov iz Francije z ministrom de Ribesom na čelu so se tekom včerajšnjega dne in minule noči zbrali v Beogradu zastopniki raznih organizacij, društev in korporacij iz cele države, tako da se lahko reče, da je bil na slavnosti zastopan ves narod. Prihiteli so bivši bojevniki, invalidi, državniki in politiki, nekdanji dobrovoljci in emigranti, ki so se skupno s francoskim narodom borili za velike ideje enakopravnosti in svobode. Poleg šumadinskih kmetov so se zbrali seljaki iz Hrvatske in Slovenije v bratski slogi se družeč z intelektualci iz vseh delov naše domovine. Radostno je bilo svidenje nekdanjih bojevnikov, ki jih je usoda razkropila po doseženi zmagi na vse strani. Beograd sam pa je kot srce Jugoslavije verno tolmačil čustvovanje vsega naroda in države. Malo je bilo doslej v prestolnici svečanosti, pri katerih bi narod tako spontano in enodušno izrazil svoje razpoloženje.

Uvod v svečanost povodom odkritja spomenika hvaležnosti Franciji so tvorili včerajšnji sprejemi francoskih gostov. Zvečer je vlada v Gardnem domu priredila svečan banket na čast francoskim gostom. Udeležili so se ga vsi v Beogradu navzoči člani vlade, člani diplomatskega zbora in mnogi odlični predstavniki našega javnega življenja. Na banketu je zunanji minister dr. Marinković pozdravil drage francoske goste z daljšim govorom, v katerem se je toplo spominjal svoječasnega gostoljubja in prijateljstva, s katerim je francoski narod sprejel naše begunce in jim izkazal med svetovno vojno vso ljubezen. Naš narod se hvaležno spominja tistih dni in je v znak te hvaležnosti postavil spomenik, ki bo znova učvrstil prijateljstvo, ki veže oba naroda.

Danes je bil Beograd, ki je ves v zastavah in zelenju, že na vse zgodaj na nogah. Na vsakem koraku se je razodevalo praznično razpoloženje. Cele procesije naroda v pestrih narodnih nošah so prihajale iz okolice že v prvih jutranjih urah. Ko je jesensko solnce prodrlo jutranjo meglo in razlilo svojo milino nad prestolnico, so bile ulice že polne naroda. Z jutranjimi vlaki so prihajale še številne deputacije iz notranjosti države. Med drugimi je prispelo tudi 300 hrvatskih seljakov s štirimi pevskimi zbori, ki so se na potu v Južno Srbijo ustavili v Beogradu, da se udeleže današnjih svečanosti. Na kolodvoru so bili bratsko sprejeti od Šumadincev, in seljakov s Kosovega polja ter zastopnikov beograjske občine Z zastavami in godbo na čelu so seljaki odkorakali na Kalemegdan, kjer je bila okrog zastrtega Meštrovićevega spomenika zbrana ogromna množica, ki je došlece viharno pozdravila.

Slavnostna akademija

Današnje pomembne svečanosti so bile otvorjene s slavnostno akademijo, ki se je vršila v slavnostni dvorani nove univerze. Prisostvovali so ji člani vlade, zastopniki diplomatskega zbora in elita beograjske družbe, Nj. Vel kralja je zastopal general Pekić, pred univerzo pa je nepregledna množica dajala duška svojemu razpoloženju z vzkliki Franciji in Jugoslaviji.

Akademija je bila veličastna manifestacija hvaležnosti in vdanosti Franciji. Ko so oficijelni francoski odposlanci v spremstvu francoskega poslanika vstopili v okusno dekorirano dvorano, so bili deležni viharnih ovacij. »Živela Francija!« »Vive la France« je odmevalo v dvorani in pred univerzo.

Akademijo je otvoril akademski pevski zbor »Obilić«, ki je zapel marseljezo. Francosko narodno himno so poslušali vsi navzoči stoje, nakar je prvi povzel besedo rektor beograjske univerze dr. Vlada Mitrović, ki je uvodoma pozdravil francoske goste ter nato spregovoril o tradicionalnem prijateljstvu, ki veže jugoslovenski in francoski narod. Za njim sta govorila rektor zagrebške univerze dr. Josip Belobrk, ki je poudarjal kulturne zveze med Francijo in Jugoslavijo in rektor ljubljanske univerze dr. Alfred Šerko, ki je v zanosnem govoru glorificiral Francijo in njeno vlogo v zgodovini slovenskega dela jugoslovenskega naroda. Kakor nekdaj, ko smo robovali v suženjstvu, tako tudi sedaj, ko smo svobodni, upiramo oči v Francijo, deželo kulture in znanosti, pred katero se vedno klanjamo v globoki hvaležnosti, ljubezni in spoštovanju Govornik je nato orisal zgodovinske odnošaje med francoskim in slovenskim delom jugoslovenskega naroda, dobo Napoleonove Ilirije, predhodnico današnje velike in svobodne Jugoslavije. Svoj govor je zaključil s poudarkom, da je jugoslovenstvo tesno vezano s francostvom in da to ni zveza papirnatih pogodb, marveč zveza duš in src, ki bo trajala iz veka v vek.

Nato so govorili še dr. Bogdan Popović, dr Svetislav Marodić in prof. Pineau, rektor akademije v Poitiersu, ki se je zahvalil za to iskreno manifestacijo ljubezni in vernosti do Francije. »Kakor v preteklosti,« je dejal govornik, »bomo tudi v določnosti delili z vami vse dobro in zlo. Združeni po duši in srcu hočemo skupno stopati po poti miru in človečanstva. Zveze, porojene v krvavih bitkah na bojnih poljanah, naj negujejo tudi bodoča pokolenja v odkritosrčnem prijateljstvu.« Z odpetjem naše državne himne je bila akademija zaključena.

Povorka

Izpred univerze se je nato formirala ogromna povorka. Na čelu so korakali častitljivi francoski veterani s petimi zastavami, nato pa so sledili francoski odposlanci v spremstvu članov vlade, generaliteta in razne deputacije, društev in organizacije. Publika je ob vsej poti do Kalemegdana tvorila špalir. Francoski gostje so bili predmet osebne pozornosti in koderkoli so se pojavili, so jih navdušeno pozdravljali.

Odkritje spomenika

Kalemegdan je bil ves v zastavah, jugoslovenskih in francoskih. Okrog spomenika, zastrtega z zavesami, se je zbrala ogromna množica. Pred spomenikom so bili razmeščeni seljaki in seljakinje v narodnih nošah. Na desni strani je bila postavljena tribuna za kraljevsko rodbino, člane viade in povabljene goste.

Ko so francoski gostje prispeli k spomeniku, ni bilo ovacij ne konca ne kraja. Točno ob 11. so prispeli Nj. Vel. kralj, kraljica, prestolonaslednik Peter, knez Pavle in kneginja Olga. Prihod kraljevske rodbine je množica pozdravila z navdušenim vzklikanjem kralju, Jugoslaviji in Franciji

V največji tišini je nato povzel besedo

predsednik pripravljalnega odbora

prof. Miljanić, ki je uvodoma pozdravil Nj. Vel. kralja, francoske odposlance in člane vlade. Povodom obletnice premirja je predlagal v počastitev padlih žrtev enominutni molk. Nato je s kratkim govorom odkril spomenik. Ko je padla zavesa in se je pokazal veličastni spomenik, vzorno delo našega najboljšega kiparja Meštrovića, zbranim množicam, so zaorili klici »Živela Francija!«, godba je intonirala francosko državno himno, častna četa pa je oddala častno salvo, dočim so v ozadju Kalemegdana zagrmeli topovi. Nenavadno solnčni dan je svečano razpoloženje še bolj dvignil. Ko so se ovacije nekoliko polegle, je prof. Miljanić izročil spomenik v varstvo mestni občini.

V imenu beograjske občine je prevzel spomenik

župan Milan Nešić

poudarjajoč, naj ta veličastni spomenik bodočim rodovom priča o veličini hvaležne duše in herojizma našega naroda. Prestolniško mesto Beograd bo čuvalo ta spomenik na vse večne čase

Govor francoskega ministra

Viharno aklamiran je nato stopil na govorniški oder vodja francoskega odposlanstva

minister Champetier de Ribes

in se z daljšim nagovorom zahvalil za ta veličastni izraz prijateljstva med Jugoslavijo in Francijo. Med drugim je dejal:

Prisotnost Vašega Veličanstva in kr. vlade pri posvetitvi spomenika Franciji in množice ljudstva dokazujejo, kako gledate to hvaležnost. Mi prosimo, da sprejmete našo hvaležnost in divljenje Francije. Mi smo vam hvaležni za to, ker ste izbrali tako mesto, da slavite Francijo nedaleč od spomenika sinov-junakov vašega naroda. Francija je ponosna da je [illegible] liku, ustvarjenem od umetnika tako odlične nacije, ki hoče služiti izključno pravici in svobodi. Mi vemo, da vi ljubite Francijo vedno in enako. Francija pa vas ljubi v miru enako kot vas je ljubila v vojni. Skupno smo preživeli zadnje spomine boli in slave. Skupno trpljenje in skupne muke pa združujejo še bolj kot zmage, duše narodov in poedincev. Še močnejši kot lepi spomini in uspehi naših dveh narodov, so skupne žrtve, skupne boli in skupno trpljenje. Morali smo se boriti ramo ob rami in prestati največje težkoče. Ostali smo verni zastavam domovine. Pakt edinstva, ki smo ga sklenili na bojnem polju, mora po naši in vaši volji služiti ideji miru, da po strahotah in trpljenju vojne umiri svet. Kar pa pomeni kri za vojno, to pomeni delo za mir, delo, za katero je potrebno mnogo volje in mnogo trpljenja. **Naša naroda sta mnogo pretrpela v vojnah, toda kot je bil do zdaj čas vojn, tako naj bo od zdaj čas miru. Mi imamo potrebno moč in potrebno trpljenje, ki ju bomo uporabili za učvrstitev miru.**

Pomen spomenika hvaležnosti

Končno je spregovoril o pomenu in namenu tega spomenika v imenu vlade minister dr. Kumanudi, ki je v globoko zasnovanem govoru poudaril hvaležnost Jugoslavije Franciji za velike zasluge, ki jih ima plemeniti francoski narod za osvobojenje in uedinjenje Jugoslavije. Med drugim je dejal:

Ta hvaležnost ni rezultat praktičnega izkustva in tudi ni prišla po uradnih zvezah niti ne na podlagi kake diplomacije. Še več, hvaležnost do Francije bi ostala tudi tedaj, kadar bi prišlo do raznih nesporazumov.

Tu ne gre za hvaležnost države kot abstraktne celote niti ne naroda kot slepe mase. To naše čustvo je nekaj drugega in je edino te vrste v svetovni zgodovini. To je čustvo, ki je s svojim plamenom osvojilo vsa naša srca. Začetek mu je čisto duhovnega značaja. Izvor mu je v razpoloženju duhovnih dogodkov polne topline. V dnevih naše nesreče, ob izgubi domovine, ko smo se znašli v skupni borbi je toplina francoskega srca dala nam vsem svojo hišo, odprla je bolnice za mlade in stare, za ponižane in zapuščene, ki so iskali ohrabritve in podpore. Takih stvari nikoli ne pozabljajo oni, ki so jih preživeli, temveč jih čuvajo kot amulet. To je izvor hvaležnosti Franciji in zato je ta hvaležnost čista in globoka, zato ta spomenik stoji tukaj tako osvetljen v krogu luči, da se njegov sijaj ne more gledati. V tem čustvu je želja vseh nas, da priznamo z vsem srcem pred celim svetom, da ljubimo in spoštujemo bratski narod in bratsko zemljo Francije in hočemo, da to ostane v sreči in nesreči in da vedno plamti v nas hvaležnost do Francije.«

Govor ministra dr. Kumanudija je izzval viharno odobravanje. Združeni pevski zbori so ob spremljevanju godbe zapeli jugoslovensko državno himno, s čimer je bila svečanost odkritja spomenika zaključena.

Učenci vseh beograjskih šol so v spremstvu svojih učiteljev in direktorjev defilirali mimo spomenika hvaležnosti Franciji. Bilo jih je nad 10 tisoč.

Banket

Ob 13. je bil prirejen na čast francoskim gostom svečan obed, ki sta se ga poleg drugih udeležila francoski minister za pokojnine Champetier de Ribes in francoski poslanik Dard. Ob 3. popoldne so gostje posetili francosko šolo.

Avdijenca francoskega odposlanstva

Ob 16.30 so bili člani francoskega odposlanstva z ministrom De Ribesom na čelu sprejeti od Nj. Vel. kralja, kraljice in prestolonaslednika Petra v posebni avdijenci na Dedinju. Francoski minister De Ribes je pri tej priliki izročil prestolonasledniku Petru red častne legije I. stopnje, s katerim ga je odlikoval predsednik francoske republike. Obenem je odposlanstvo izročilo darove francoske republike za vse tri jugoslovenske kraljeviče. Prestolonaslednik Peter je dobil otroški avtomobil z električnim pogonom, kraljevič Tomislav krasno zbirko vojakov, kopijo francoske armade, kraljevič Andrej pa krasnega konjička.

Slavnostna predstava

Beograd, 11. nov. p. Nocoj je bila v Narodnem gledališču slavnostna predstava v čast francoskim gostom. Na programu je bila poleg državne himne in marseljeze opera »Samson in Dalila«, Vojnovičeva »Smrt majke Jugovičev«, Faust in nastop baleta. Predstavi so prisostvovali vsa kraljevska rodbina, vsi člani vlade, celotna francoska delegacija in mnogoštevilno odlično občinstvo.

Pozdravi iz vse države

Beograd, 11. nov. p. Francosko poslaništvo je prejelo iz vseh pokrajin naše države od mnogoštevilnih občin povodom odkritja spomenika hvaležnosti Francije pozdravne brzojavke.

Pozdrav predsednika francoske republike

Beograd, 11. nov. AA. Nj. Vel. kralj je sprejel od predsednika francoske republike Gastona Doumerguea tole brzojavko:

»Globoko ganjen od priznanja, ki se danes izkazuje Franciji, hitim, da Vašemu Veličanstvu in vsemu jugoslovenskemu narodu, tako tesno združenemu v čustvih s francoskim, pošljem svoje pozdrave. —

Fašistični tisk je razburjen

Trst, 11. novembra M Tudi fašistični tisk se bavi z odkritjem spomenika hvaležnosti Franciji v Beogradu in komentira ta dogodek, ki mu je zopet povod za ljute napade na Francijo in Jugoslavijo. »Piccolo« je celo izračunal, koliko je stal spomenik in koliko bodo stale vse te svečanosti ter vprašuje, kdaj bo Jugoslavija postavila spomenik hvaležnosti Italiji, saj je bila tudi Italija zaveznik Srbije v svetovni vojni. V zvezi s tem ponatiskuje »Piccolo« članek znane M. Durhamove, ki je v »Manchester Guardianu« te dni izrazila svojo skrb za usodo Italije, češ, da je v položaju Avstro-Ogrske l. 1914., ogrožena od ambicioznih Slovanov.

Po avstrijskih volitvah

Volitve v Avstriji so končane. Njihovega izida niso nestrpno pričakovali samo v Avstriji, kjer so od njega prizadeti neposredno, marveč je bilo zanimnaje za avstrijsko volilno bitko zelo veliko tudi pri nas in po vseh drugih srednjeevropskih državah.

Ta koncentracija politične radovednosti je imela svoj poglavitni izvor v dveh momentih. Prvič je volitve v Avstriji vodila krščansko-socijalna stranka v koaliciji s heimwehrovci; pri tem pa je posebno mnogo tehtalo dejstvo, da je prevzel sedanji poveljnik avstrijskih fašistov, grof Starhemberg, notranje ministrstvo ter pričel uvajati praktike, ki so imele že značaj uvoda v nasilno prisvojitev oblasti ter ukinjanje državljanske in politične enakopravnosti. Skratka, bila je podoba, da je Seipel že izročil heimwehrovcem preduiem na obljubljeno dovoljenje za terističen nastop proti političnim nasprotnikom in za vse druge načrte, ki so bili s tem v zvezi. Zato ni čuda, da je vse demokratično razpoložene elemente v Avstriji popadlo veliko ogorčenje oper te načrte, osobito, ko se je heimwehrovska »bodočnost« uveljavljala po Sterhembergu na tako grob način.

Drugič pa je zanimanje za avstrijske volitve zrastlo posebno v inozemstvu v zelo veliki meri spričo dejstva, da se je eksperiment s heimwehrovci, to se pravi strmoglavljenje dr. Schobra, razpust parlamenta in razpis volitev, pojavil ravno v dobi, ko je svet presenetil uspeh hitlerjevcev v Nemčiji. Očividno je ta uspeh napravil ogromen vtis na avstrijske fašiste; zrastel jim je apetit, krščanski socijalci so hoteli izrabiti domnevano konjunkturo, nadejajoč se s sigurnostjo heimwehrovske zmage, — in tako se je Avstrija tako rekoč čez noč znašla v klerikalno-heimwehrovskem režimu ter v volitvah, ki naj bi prinesle realizacijo zasnovanega programa.

Za inozemstvo pa je bilo ogromne važnosti ravno vprašanje, ali se je tudi med avstrijskimi volilci tako katastrofalno ojačil duh šovinističnega nacijonalizma in revanških teženj, ki bi mogel v zvezi s hitlerjevskimi prizadevanji prinesti prav neprijetne in gotovo nepotrebne napetosti v srednji Evropi. Težko je bilo vedeti, kako razpoloženje vlada v Avstriji, saj se tudi Hitlerjevega uspeha nihče ni nadejal, prav gotovo pa ne v tolikí meri.

Nedeljske volitve so čez noč razbistrile situacijo. Pokazale so predvsem, da je heimwehrovski pokret delo razmeroma zelo maloštevilnih prenapetežev in da se niti od daleč ne more primerjati s hitlerjevsko poplavo v Nemčiji; kolikor pomeni, pomeni le v vrstah krščanskih socijalcev.

Dalje so volitve pokazale, da je Seipel igral na slabe karte, da ni dovolj dobro presojal niti lastnih pristašev, ki imajo očividno manj smisla na Steidlejeve in Starhembergove eksperimente, nego si misli vodstvo stranke. Zdi se, da tudi nimajo smisla za take kočljive posle, kakor je bila afera z vodstvom državnih železnic, s Strafello in vsem, kar se je razkrilo ob oni priliki. Tako vsaj se da sklepati iz znatnega nazadovanja krščansko-socijalnih glasov.

Da je bilo res tako razpoloženje med avstrijskimi volilci, se vidi posebno dobro tudi iz razmeroma lepega uspeha Schobrovega bloka, ki je združil na svoji strani zelo znaten del demokratičnega meščanstva.

Socijalna demokracija se je izkazala kot trdna fronta, ki ji ves hrupni »antimarksistični« naskok ni mogel niti najmanj do živega. Ohranila je svoje pozicije in celo za spoznanje napredovala; pri tem seveda ni gotovo, ali se kaže v uspehu samo absolutna trdnost in kompaktnost njene strankarske organizacije ali pa jo je nekoliko ojačil tudi dotok z meščanske levice, ki se je bala heimwehrovsko-klerikalne reakcije, pa se ni dovolj zanesla na možnost odpora pod Schobrovim vodstvom.

Volitve so tedaj pokazale veliko stabilnost avstrijskih političnih razmer, pokazale so sosedom, s kakšnimi razpoloženji morejo računati, kar pomeni pač obilo v primeri z volilnim izidom v Nemčiji. Tako presojo potrjuje tudi dejstvo, da se kljub napeti situaciji niso mogli niti najmanj okrepiti komunisti, prav tako pa tudi ne druge ekstremistične frakcije.

Za nas v Jugoslaviji so pomenile avstrijske volitve tudi interesanten intermezzo v politiki slovenske manjšine na Koroškem. Nismo hoteli pred volitvami načenjati vprašanja, ali je bilo oportuno vezati slovensko stranko ter slovenske manjšinske zahteve na uspeh krščanskih socialcev in z njimi koaliranih heimwehrovcev, znanih po skrajnem nacijonalnem šovinizmu. Rezultat volitev priča, da se vezava ni obnesla; pa tudi brez tega dokaza se nam zdi, da je bila politična situacija na slovenskem Koroškem nekoliko paradoksna.

Avstrijske volitve torej niso prinesle nikake odločitve. Kake bodo njihove posledice, pa bodo pokazali bržkone že prihodnji dnevi.

Ob obletnici poslovanja banske uprave

Priznanje in zahvala vršilca banskih dolžnosti dr. Pirkmajerja uradništvu banske uprave

Ljubljana, 11. nov. AA. Vršilec dolžnosti bana dravske banovine g. dr. Pirkmajer je pozval načelnike oddelkov, naj danes ob 12. uri skličejo sestanek vseh nameščencev oddelkov ter jim prečitajo naslednjo okrožnico:

Danes, ko je minulo leto dni, odkar se je začelo delovanje kraljevske uprave dravske banovine, zrem nazaj na to dobo in vidim, da so bili v tem času vsi naši uradniki ter sploh vsi naši nameščenci na svojem mestu pri izvrševanju dolžnosti za uresničenje velikih ciljev, postavljenih z zakonom o nazivu in razdelitvi države na banovine in z zakonom o banski upravi. Če se je bilo v začetku treba šele privaditi na skupno delovanje državnih in banovinskih nameščencev ter so se morale prebresti razumljive težkoče, ker je bilo treba pretrgati s preteklostjo ter postaviti upravni aparat na solidno podlogo enakosti pri izvrševanju dolžnosti in deležnosti pravic, lahko danes z zadovoljstvom konstatiram, da sta dobra volja na eni strani in uvidevnost na drugi strani rodila povoljen rezultat, ki omogoča mirno in smotreno delo v našem obsežnem področju. Porabljam to priliko, *da izrazim svoje priznanje in vso zahvalo* vsem in vsakomur naših nameščencev, ker se popolnoma zavedam, da gredo uspehi našega dela v največji meri na račun marljivosti, vestnosti in požrtvovalnosti osobja. Obenem naprošam, naj vztraja vsak tudi v bodoče v požrtvovalnem delu, imajoč pred očmi svetel vzgled in visoko zamisel Njegovega Veličanstva kralja ter prizadevanja kraljevske vlade pod predsedstvom g. generala Petra Živkovića, ki se vzgledno trudi, da nam ustvari urejeno in mogočno domovino ter pravo srečo naroda.

Praznik premirja v Londonu

Velike spominske svečanosti širom vse Britanije — Poklonitev pred grobom neznanega junaka

London, 11. novembra. AA. Obletnico premirja, ki je napravilo pred 12 leti konec svetovni vojni, so praznovali v vsem imperiju z običajno slovesnostjo. Vršile so se pred spomeniki padlih vojakov in v vseh cerkvah službe božje. Dvominutni molk ob 11. so izvajali povsod. Velika glavna slovesnost ob grobu neznanega junaka v Whiteballu je bila bolj slovesna nego lani, ker ji je prisostvoval tudi kralj. Prisotni so bili nadalje ministrski predsedniki dominijonov, angleški ministrski predsednik Macdonald, indijski vladarji in drugi odlični člani indijske konference. Whitehall je obkrožala ogromna množica občinstva, ki je napolnila do zadnjega kotička tudi sosedne ulice. Okoli groba so stali oddelki trgovske in ribiške mornarice in bivši bojevniki ter žene. Na grob je položil angleški kralj krasen venec nekaj pred 11. uro.

Kraljica v spremstvu princese Marije, vojvodinje yorške in drugih odličnih oseb, je gledala z okna preprosto slovesnost, ki je bila otvorjena kot običajno s streli iz topa, ki so dali znamenje za dvominutni molk. Po molku je bila intonirana pesem o zadnjem poročilu, nakar je prisostvovala množica službi božji, ki jo je bral londonski škof. Po maši so trobili trobentači budnico, nakar so odpeli pevci kitico narodne himne.

Nato se je pričelo romanje k grobu, ki traja ves dan. V spomin na padle sorodnike in prijatelje je na tisoče ljudi položilo vence na vznožje spomenika.

Potek rusko-kitajskih pogajanj

Kitajska delegacija želi pospešitev pogajanj -- Sovjeti zahtevajo obnovitev starega posestnega stanja v Mandžuriji

Moskva, 11. nov. AA. V zadnjem času je bilo več sestankov med Karahanom in kitajskim poslanikom Mehtehsuijem. Istočasno je Čangsuhlijang poslal sovjetski vladi prošnjo, v kateri poziva ruska oblastva naj stavijo predloge, da se pospeši potek kitajsko-sovjetske konference.

S tem v zvezi je Karahan poslal Mohtehsuiju pismo o kitajski železnici ter o vzpostavitvi delovanja sovjetskih konzulatov ter sovjetskih gospodarskih ekspozitur. *Sovjetska vlada vstraja na tem, da se prepreči delovanje belih gard ob kitajski železnici* in da ni mogoče izpremeniti režima na kitajski železnici drugače kakor s pristankom druge pogodbene stranke, to je sovjetske oblasti ali pa z nakupom železnice od strani Kitajske, kakor predvideva rusko-kitajska pogodba iz leta 1924. Izvršitev te pogodbe, kakor tudi glavnih določb protokola v Habarovsku bi tvorilo po mnenju sovjetske vlade edino pravilno podlago za uspešen potek sedanje kitajsko-sovjetske konference.

Pretepi na berlinski univerzi

Berlin, 11. nov. g. Na berlinski univerzi je prišlo danes do spopadov med socialističnimi in narodno socialističnimi dijaki. Člani levičarskega nemškega dijaškega udruženja so razširjali letake, v katerih so pozivali dijake naj opuste radikalizem in naj se zavzamejo za republiko. Oddelki narodno socialističnih dijakov so trgali socialističnim dijakom te letake iz rok ter jih uničili. Položaj je postajal vedno nevarnejši, tako da so morali poklicati policijo, ki je izpraznila preddvorišče univerze in naredila red.

Celjska konferenca ministrov z zastopniki naroda

Velika množica je kraljeve odposlance iskreno pozdravila — Večurni sestanek ministrov z zastopniki srezov in občin o potrebah in željah prebivalstva

Celje, 11. novembra.

Ministri gg. dr. Šverljuga, dr. Srškić in dr. Švegel so prispeli v Celje že v ponedeljek zvečer, davi pa se je pripeljal tudi g. inž. Sernec. Pred poslopjem Mestne hranilnice na Krekovem trgu je bila že davno pred deseto uro zbrana velika množica ljudstva, zastopnikov vseh spodnještajerskih srezov, javnih korporacij, društev in celjska šolska mladina. Točno ob 10. uri so prišli vsi štirje ministri, ki jih je pred Mestno hranilnico pozdravil župan g. dr. Goričan. Podčrtal je veselje celjskega in okoliškega prebivalstva nad prihodom članov kraljevske vlade in omenjal narodnostne boje, ki so se nekdaj odigravali na vročih celjskih tleh. Ko je končal, je celjska železničarska godba zaigrala državno himno, na kar se je za županov pozdrav s toplimi besedami zahvalil minister dr. Srškić. Nato so se podali ministri ter zastopniki mesta Celja in srezov v zborovalno dvorano celjske Mestne hranilnice, kjer se je ob 10.20 začela

konferenca.

Otvoril jo je župan dr. Goričan s kratkim nagovorom v katerem je izjavil m. dr.:

»Slovenci se dobro zavedamo velikih časov, v katerih živimo. V našo državno politiko je z energično gesto posegel naš ljubljeni kralj in z januarskim manifestom napravil konec strankarstvu in partizanstvu, ob enem pa podal program narodnega in državnega edinstva. Posledica tega manifesta je zakon od 3. oktobra. Odpravljene so zgodovinske meje, plemenski in nenaravni naziv države je izročen preteklosti. Ustvarjen je jugoslovenski narodni program. Od zmage jugoslovenske ideje je odvisna vsa naša bodočnost in delo za njeno popolno uresničenje je najvišja dolžnost vsakogar. Rešitev posameznika in države je samo v uresničenju velikega jugoslovenskega programa.«

Župan je zaključil z vzkliki kralju, predsedniku vlade, in navzočim ministrom. Ko so se polegle ovacije, je v drugem delu svojega govora na kratko orisal najnujnejše potrebe Celja in okolice, predvsem regulacijo Savinje, zgradbo sodne palače, carinarnice itd.

Nato so se vrstili drugi govorniki, ki so v kratkih besedah orisali potrebe in želje svojih krajev. Govorili so m. dr. predsednik okrožnega sodišča dr. Vidović, ki je tudi omenjal zgradbo justične palače, laški župan dr. Roš, ki je opozarjal na bedo rudarjev v trboveljskem revirju, na regulacijo Savinje in druge potrebe prebivalstva, celjski okoliški župan Miheličič, ki je omenjal hmeljsko krizo, ravnatelj Rogaške Slatine dr. Šter, trgovec Bruderman iz Konjic, Turk za šmarski srez, dr. Bratković za slovenjgraški, Vogrinec za gornjegrajski srez, Drofenik iz Št. Jurja ob j. ž. za mestne in trške občine, Virko Kukovec za obrtništvo, Svetek za kmetijstvo, rudar Štruc za trboveljske rudarje, župan Jereb iz Konjic, predsednik trgovskega gremija Stermecki, župan Kovač iz Loke pri Z. m., župan Zorenč od Sv. Petra pod Sv. g., dekan Žagar iz Nove cerkve, sadjarski nadzornik Goričan, Dokler iz Vojnika itd.

Na izražene želje sta odgovarjala ministra inž. Sernec in dr. Švrljuga. Njuna govora so vsi navzoči poslušali z veliko pozornostjo in ju često prekinjali z odobravanjem in pritrjevanjem.

Z velikim odobravanjem je bil nato sprejet predlog župana dr. Goričana, da se odpošljeta brzojavna pozdrava Nj. Vel. kralju in predsedniku vlade, nakar je bila konferenca ob 13.10 zaključena.

Ministri so se podali s povabljenimi gosti, okrog 70 po številu, v hotel »Evropo«, kjer je bil v vrtni dvorani prirejen

banket.

Med banketom je prvi nazdravil Nj. Vel. kralju župan dr. Goričan, nakar je izrekel zdravico kraljevski vladi in njenim navzočim članom obč. svet. dr. Vrečko. Minister pravde dr. Srškić je izrazil svoje in svojih tovarišev navdušenje nad divno Slovenijo in apeliral na složno delo za čim lepšo bodočnost Jugoslavije.

Ministrov govor je bil sprejet z burnim odobravanjem, nato pa so govorili še direktor Lilek, dr. Hrašovec, župni starešina SKJ Smertnik in minister dr. Švegel.

Ministri so se ob 15.45 odpeljali z avtomobili v Maribor. Celjsko olepševalno in trujsko-prometno društvo je vsem udeležencem banketa poklonilo lepo zbirko fotografičnih posnetkov mesta Celja in njegovih znamenitosti v ličnem etuiju. Vse mesto je bilo odeto v državne zastave. Ljudstvo je v gostih gručah čakalo na Krekovem trgu ves čas konference in banketa ter se je poslovilo od zastopnikov vlade z živahnim pozdravljanjem.

Navdušen sprejem ministrov v Mariboru

Nova manifestacija jugoslovenske straže ob meji — Svečana seja občinskega sveta — Prisrčni pozdravi na potu od Celja do Maribora

Maribor, 11. novembra.

Maribor je danes ob prihodu odposlancev Nj. Vel. kralja ministrov dr. Srškića, dr. Švrljuge, inž. Serneca in dr. Švegla zopet na manifestanten način pokazal, da hoče biti zvest čuvar najskrajnejše severne meje naše države. Mesto je bilo en sam gozd državnih praporov in po ulicah se je pričelo že kmalu popoldne nenavadno živahno vrvenje. Mlado in staro, vse je hitelo na Glavni trg in nestrpno pričakovalo visokih gostov. Ves obširni trg je bil nabito poln občinstva vseh stanov in slojev.

Obisk v Celju se je nekoliko zakasnil, zato je ministrska kolona potem z naglim tempom nadaljevala pot proti Mariboru. Spremljal jo je ves čas mariborski okrožni inšpektor dr. Schaubach Le bežen je bil pogled na šolsko mladino v Vojniku, ki je živahno vzklikala in mahala z ročicami kraljevskim odposlancem v pozdrav. Zelo kratek, a izredno prisrčen je bil sprejem v slavnostno okrašenih Konjicah, kjer so bili pred sreskim načelstvom zbrani zastopniki državnih oblasti, občine, Sokoli in gasilci v krojih, šolska mladina ter mnogoštevilno občinstvo, ki je vztrajalo kljub naletavajočemu dežju. Gg. ministrom je izrekel dobrodošlico sreski načelnik dr. Trstenjak, v imenu trške občine pa se je zahvalil za obisk župan notar dr. Jereb, ki je izrazil neomajno vdanost prebivalstva vladarju in njegovi vladi.

Megla je že legla medtem nad pokrajino. Mladina, ki je pričakovala visoke goste ob državni cesti, se je zaradi dežja morala že umakniti, toda plapolajoče zastave po kmetskih domovih so oznanjale veselje prebivalstva nad prihodom naših državnikov. Ministri so se ustavili samo še v Slov. Bistrici, kjer sta jih pozdravila župan dr. Schaubach in sreski načelnik dr. Hacin, nato pa je z veliko naglico odhitela proti Mariboru, kamor so vozovi prispeli ob 17.15.

V Mariboru

Čim so pridrveli čez državni most, se je začulo od vseh strani gromko vzklikanje. Dekleta so obsipala ministre s cvetjem in godba je zasvirala koračnico. Odlični gostje so odšli skozi gost špalir med navdušenimi ovacijami na magistrat, kjer so jim bili v posvetovalnici najprej predstavljeni številno zbrani predstavniki državnih in civilnih oblasti, nakar se je takoj pričela

slavnostna seja občinskega sveta,

katere so se udeležili vsi občinski svetniki in tudi mnogo občinstva. Ministri so sedeli na predsedstveni tribuni.

Sejo je otvoril župan dr. Juvan med živahnimi ovacijami občinstva ministrom. V svojem pozdravnem govoru je med drugim poudarjal:

»Mesto Maribor je doletela danes izredna čast in velika sreča, ko more v tej zgodovinski dvorani, v kateri se je odločevala dolga desetletja usoda obmejnih Slovencev, pozdraviti štiri ministre kraljevske vlade. Naša radost je tem večja, ker prihajate k nam kot zaupniki našega viteškega vladarja, ki mu je ves Maribor iz vsega srca vdan, ter kot intimni sodelavci prvega pomočnika Nj. Vel. kralja gosp. predsednika vlade. Mesto Maribor s svojo okolico leži na najsevernejši točki naše lepe Jugoslavije, toda na narodno ogroženem ozemlju. Zato se pri nas strankarski boji niso nikdar vršili v tej meri in s to ostrostjo kakor drugod po državi. Narodna nevarnost je blažila strankarske strasti in nestrpnosti. V tej dvorani se dolga, dolga leta ni smela izpregovoriti slovenska beseda. Obmejni Slovenci smo bili na svoji rodni zemlji tujci in državljani druge vrste; nismo imeli svojih narodnih šol, naš jezik so zaničevali, zatirali in zapirali so narodno zavedne ljudi. Ko je bilo trpljenje najhujše, nam je prinesla zarjo svobode srbska vojska in z velikim navdušenjem in veseljem ter z globoko hvaležnostjo smo pozdravili prevrat, ko smo po več stoletjih radostno dočakali narodno osvobojenje in se združili z brati Srbi in Hrvati v mogočno Jugoslavijo.

Gospodje ministri! Vi ste prišli kot odposlanci našega vladarja in gosp. predsednika vlade k nam, da se pri zastopnikih naroda informirale o njegivih potrebah. Imeli pa boste tudi priliko, da spoznate pravo razpoloženje naroda. Slovenski del našega naroda je brezmejno vdan in globoko hvaležen svojemu viteškemu vladarju in vzvišenemu kraljevskemu domu. V ogromni večini odobrava smernice kraljevega manifesta od 6. januarja 1929. Naš narod odobrava in s hvaležnostjo zasleduje veliko delo naše kraljevske vlade pod vodstvom predsednika vlade gosp. Petra Živkovića. Vsak razsoden in objektiven državljan mora in more videti, kako velikansko delo se je izvršilo v tem kratkem času. Mi vsi hočemo posvetiti vse sile brez razlike na bivše stranke, da to vlado podpremo in da ji pomagamo doseči one cilje, ki nam jih je postavil prvi sin našega naroda Nj. Vel. kralj.

Župan je zaključil z vzklikom: Naj živi Nj. Vel. kralj, živela Jugoslavija, dobro nam došli gospodje ministri!« Govoru je sledilo dolgotrajno ploskanje in vzklikanje vladarju, kraljevskemu domu, Jugoslaviji in ministrom.

Ko so se ovacije polegle, je vstal minister pravde dr. Milan Srškić in se v kratkem govoru zahvalil za pozdrav.

Po ministrovem govoru so se dvignili vsi navzoči s sedežev in priredili gg. ministrom viharne ovacije. Nato se je župan dr. Juvan zahvalil ministru dr. Srškiću za govor in zaključil svečano sejo.

Med navdušenimi ovacijami občinstva so se odpeljali ministri v hotel »Orel«, kjer je bila prirejena intimna večerja. Jutri ob 9. se bo vršilo v dvorani Kazine sprejemanje deputacij.

Dr. Korošec v Splitu

Split, 11. novembra n. V Split je došel bivši minister dr. Anton Korošec, ki je popoldne napravil izlet z avtomobilom v Omiš.

Vodovod na kaštelanski rivijeri

Split, 11. novembra n. Dela pri zgradbi vodovoda Solin-Kaštelі-Trogir so končana. Vodovod je zgradila država za 11 milijonov dinarjev ter je tako kaštelanska rivijera dobila nadaljnjo možnost za razvoj tic modernega morskega kopališča.

Hmeljski trg

Žatec, 11. novembra h. Tendenca danes zelo mirna, cene neizpremenjene 350 do 550 Kč.

Francoski tisk o svečanostih v Beogradu

Pariz, 11. novembra M. Celokupni francoski tisk posveča beograjskim svečanostim veliko pozornost in razpravlja o prijateljskih in zavezniških odnošajih med obema državama. Vsi listi poudarjajo, da noben drugi narod ni pokazal tolike hvaležnosti kakor baš jugoslovenski, ki si je sam v svetovni vojni pridobil nevenljive zasluge za francosko stvar. Ta čin jugoslovenskega naroda je še bolj poglobil in učvrstil vezi iskrenega prijateljstva, preizkušenega v težkih urah ter je garancija za bodočnost obeh narodov.

Francija se klanja padlim junakom

Pariz, 11. novembra s. Na današnjo obletnico premirja se je vršila dopoldne ob 11. na grobu neznanega vojaka svečanost, katere so se udeležili predsednik republike in mnogo oficielnih osebnosti. S topovskim strelom se je naznanil pričetek enominutnega molka. Na koncu svečanosti je pariška posadka defilirala pred grobom neznanega vojaka.

Pogreb slikarja K. Crnčića

Zagreb, 11. nov. n. Danes popoldne je bil izredno svečan pogreb pokojnega profesorja akademije in znamenitega jugoslovenskega slikarja Klementa Crnčića Pogreba se je udeležilo izredno mnogo občinstva, zlasti intelektualcev, med njimi tudi zagrebški nadškof dr. Bauer, predsednik Jugoslovenske akademije, vsi profesorji slikarske akademije in dijaki, zastopniki gospodarskih in raznih kulturnih ustanov. Grob pokojnika je bil ves zasut s cvetjem. Ob njem sta se poslovila od pokojnika prof. Branko Šenoa in prof. Artur Schneider.

Izgon naših državljanov z Reke

Zagreb, 11. novembra. n. »Novosti« poročajo s Sušaka, da so začele fašistične oblasti izganjati naše ljudi z Reke, dasiravno imajo po nettunskih konvencijah pravico do izvrševanja obrti. Te dni je bilo pozvanih več jugoslovenskih državljanov, večinoma mesarjev, ki stanujejo na Sušaku, a izvršujejo svojo obrt na Reki, na prefekturo, kjer jim je bilo sporočeno, da se morajo takoj preseliti na Reko in postati italijanski državljani, ali pa bodo izgnani ter jim bo zabranjeno nadaljnje izvrševanje obrti. Med prizadetimi je nastalo zaradi tega postopanja fašističnih oblasti veliko razburjenje, ki je tem bolj upravičeno, ker je na Sušaku mnogo italijanskih trgovcev, ki stanujejo na Reki, a imajo svoje trgovine na Sušaku. Nihče jim ne krati njihovih pravic ali ovira njihovega poslovanja. Tržaški in drugi italijanski listi so že pred tedni najavili »radikalno očiščenje« obmejnih provinc in očividno gre sedaj za izvajanje teh napovedi.

Zasliševanje prič o katastrofi »R 101«

London, 11. nov. AA. Sodišče, ki preiskuje vzroke katastrofe zrakoplova R 101, je včeraj zaključilo zasliševanje prič.

Prihodnja razprava bo 3. decembra, ko bo imelo sodišče pred seboj poročila tehnikov in strokovnjakov o vzrokih katastrofe. Na včerajšnji razpravi so častniki, ki so se udeležili poleta zrakoplova R 101 pri letalski svečanosti v Hendenu, izpovedali, da se je zdel zrakoplov zelo težak, in da je izgubljal plin. Poveljnik zrakoplova »R 100« Booth je dejal, da so bili častniki zrakoplova »R 101« zadovoljni s poskusnimi poleti. Izrazil je pa mnenje, da so častniki stali pod vplivom imperijalne konference in želje, da se posreči polet v Indijo.

Nemiri na Kubi

San Jago de Kuba, 11. nov. g. Včeraj v poznih večernih urah je prišlo do hudih spopadov med orožništvom in dijaki, ki so demonstrirali. Dijaki so imel protestno zborovanje proti predsedniku Mahadu. Prišlo je do krvavega spopada, pri katerem je bilo več oseb ranjenih. En dijak je bil ubit.

Znižanje cen živil v Nemčiji

Berlin, 11. nov. d. Nemški vladi se je posrečilo po dolgotrajnih pogajanjih z zvezo pekov, mesarjev in prodajalcev mleka doseči, da so ti pristali na znižanje cen kruha, mesa in mleka. Po mnenju ministra za prehrano bo na ta način izdalo nemško ljudstvo v Berlinu 8 milijonov mark manj za hrano, v vsej Nemčiji pa 100 do 150 milijonov mark.

Lov za nevarnim razbojnikom

Šibenik, 11. nov. n. Razupiti razbojnik Todor Medić, ki ga orožniki iščejo že par mesecev, je pričel ponovno ropati v severni Dalmaciji. Da bi napravili konec njegovim zločinom, so oblasti organizirale vsestransko zasledovanje in je danes sreško načelstvo v Šibeniku izdalo tudi proglas na narod, v katerem se prepoveduje v občinah Stradinu, Vodicah, Tijesnu, Šibeniku in Drnišu pastirjem ponoči vsak izhod in sicer v času od 6. zvečer do 6. zjutraj, dokler ne bodo Medića vlovili. Prav tako je prepovedan seljakom v teh krajih v času od 10. zvečer do 5. zjutraj vsak izhod iz vasi. Oblasti morejo dovoliti izjemo le v izrednih slučajih.

Finski zakon o zaščiti države

Berlin, 11. novembra s. Kakor javlja »Lokalanzeiger« iz Stockholma, je danes opoldne finski parlament s 132 proti 66 glasovom sprejel tako zvani lapovski zakon, ki je v zelo ostri obliki naperjen proti komunizmu. Meščanske stranke in meščanska levica so glasovali za ta zakon. S tem je lapovski pokret dosegel svoj najvažnejši cilj.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za sredo: Vreme se bo dalje poslabšalo, temperatura bo padla. V 2 do 3 dneh slana.